

Аліна ГОНЮК,
студентка 2 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»
Науковий керівник: **Олена НІСХОДОВСЬКА,**
к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Подільський державний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Однією з важливих проблем в Україні є стабілізація економіки і підвищення її ефективності. Забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни пов'язано з нарощуванням та ефективним використанням інвестиційних ресурсів.

Реальна економічна ситуація та стан залучення прямих іноземних інвестицій в Україні значно ускладнюють інвестиційну діяльність. Наявний обсяг вкладень не забезпечує передумов економічного зростання і навіть повноцінного відтворення їх наявного стану. На інвестиційну привабливість значно впливає не лише загальний стан економіки країни, а й умови ведення бізнесу, зокрема ступінь втручання держави та рівень корупції. За останні 10 років обсяг інвестицій із країн ЄС значно збільшився, щодо країн СНД, спостерігається значне скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій. При цьому перспективи іноземної інвестиційної діяльності в Україні здебільшого визначаються обсягами та структурою вже накопиченого в країні іноземного капіталу.

Згідно з Законом України «Про режим іноземного інвестування» під іноземними інвестиціями розуміють усі «цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту» [5].

Інвесторами можуть виступати іноземні держави, юридичні та фізичні особи, міжнародні організації, власні громадяни, які проживають за кордоном.

За останні роки в світі стрімко зростають потоки прямих іноземних інвестицій. Більша частина їх припадає на розвинуті країни, а невелика решта залишається країнам, що розвиваються. Хоча різниця між цими країнами по надходженню інвестицій стабільно скорочується, але майже всі вкладення (відтік) припадають на розвинуті країни і частка їх не зменшується.

Теоретична база по інвестиціях, яка включає класифікацію інвесторів та власне інвестицій, є однаковою для всіх галузей народного господарства. Але сільське господарство знаходиться в дещо інших умовах відносно інших сфер. Залежно від природних чинників, з яскраво вираженим сезонним, циклічним характером виробництва, воно є більш відсталою в технологічному відношенні галузю порівняно з промисловістю та сферою послуг. Вкладені в нього капітали, відповідно, приносять меншу віддачу або інколи і не приносять прибутку взагалі. Значна частина продукції сільськогосподарських підприємств реалізується в четвертому кварталі, тому, реальний фінансовий результат їх господарської діяльності можна визначити лише в кінці року. До того ж, завжди мають бути резервні фонди на випадок стихійного лиха (повінь, засуха) в рослинництві чи епідемії хвороб в тваринництві. Все це не може не позначатися на інвестиційних процесах в даній галузі [1, с. 19-28].

Нажаль, в Україні спостерігається негативна тенденція, пов'язана з прямими іноземними інвестиціями. У першому кварталі минулого року був зафіксований приплив інвестицій на рівні 943 млн. доларів, а в першому кварталі поточного року – відтік на суму майже 1,6 млрд. У Національному банку України відтік пов'язують з вилученням реінвестованих доходів підприємств і компаній реального сектору економіки.

У першому кварталі 2020-го інвестиції з Кіпру скоротилися на 1,4 млрд. доларів, з Німеччини – на 427,5 млн., з Нідерландів – на 178,4 млн. При цьому інвестиції зі Швейцарії зросли на 112,1 млн., з Польщі – на 48 млн., з Франції – на 45 млн., з Австрії – на 38,5 млн.

Найвищий відтік інвестицій був у сфері української промисловості – майже 1,6 млрд. доларів. Водночас інвестиції спрямовані до сфер фінансів і страхування, ІТ, а також професійної, наукової та технічної діяльності.

Якщо дивитися по регіонах України, то найбільший відтік інвестицій був з Дніпропетровської, Донецької та Луганської областей. Вклали кошти в проекти в Києві, Волинській, Чернігівській та Херсонській областях.

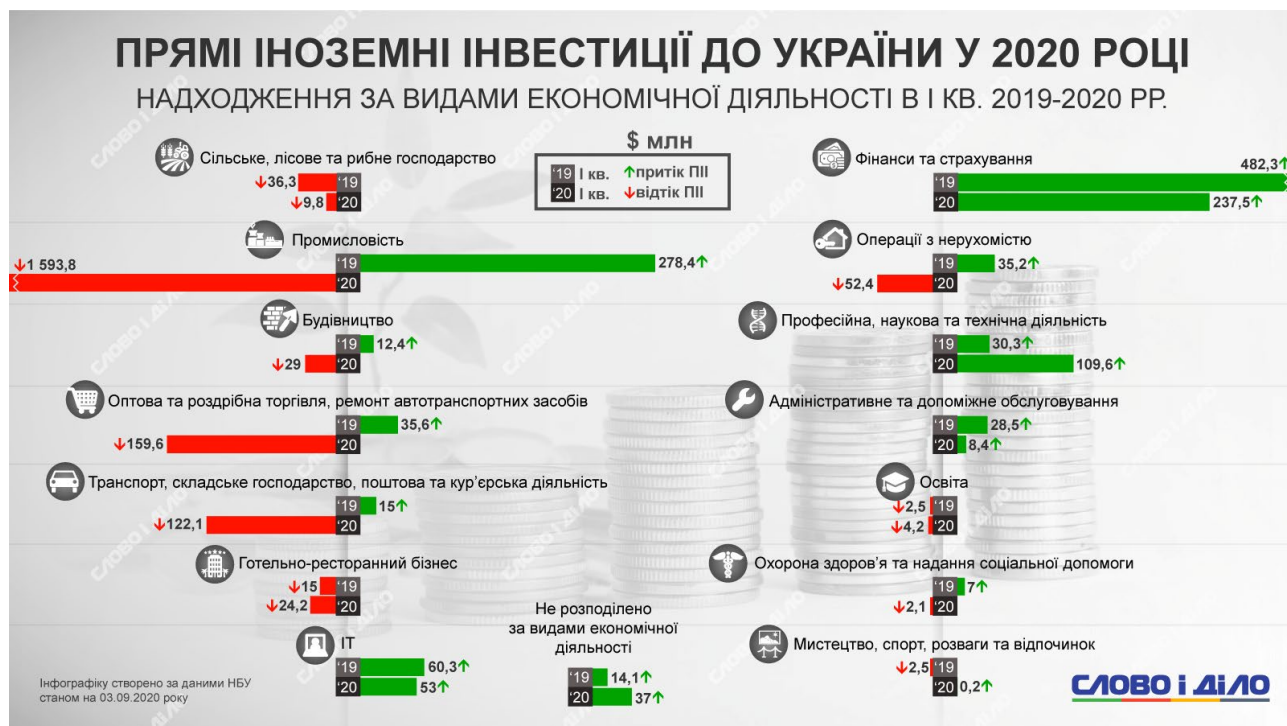

Рис.1. Прямі іноземні інвестиції до України у 2020 р. [2]

Безперечним є той факт, що одним з основних чинників, який сприяє розвитку іноземного інвестування, є державне регулювання інвестиційної діяльності. Проблематика національного регулювання іноземного інвестування була й залишається ключовою з точки зору створення сприятливого інвестиційного клімату, а також забезпечення ефективності функціонування капіталу. Необхідна радикальна перебудова інвестиційної політики, оскільки зменшення ролі держави в цьому процесі не було компенсовано можливостями ринкової самоорганізації інвестиційних процесів з урахуванням діючого ринкового механізму, необхідне відновлення державних регулюючих, стимулюючих, контролюючих та інформаційних функцій в інвестиційній сфері,

адже стратегічна мета України – увійти повноправним членом у світовий економічний простір, ефективно реалізувавши пріоритетні завдання державної політики, головними з яких є: інтенсифікація виробництва за рахунок глибокої технологічної модернізації, масштабне залучення іноземних інвестицій, розвиток зовнішньоекономічних відносин.

Список використаних джерел

1. Сеніна Г. В. Державне регулювання інвестиційної діяльності в аграрній сфері. – К.: Інститут аграрної економіки УААН, 2003. – 126 с.
2. Скільки іноземних інвестицій надійшло до України у 2020 році. «Слово і діло» аналітичний портал.
URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/09/04/infografika/finansy/skilky-inozemnyx-investycij-nadijshlo-ukrayiny-2020-roczy>
3. В НБУ подчислили иностранные инвестиции за 2019 год. URL: <https://finance.liga.net/ekonomika/novosti/v-nbu-podschitali-inostrannye-investitsii-v-ekonomiku-ukrainy>
4. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України : стат. зб. К.: Державна служба статистики України, 2014. 51 с.
5. Законом України «Про режим іноземного інвестування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>